

**КЗВО ЛОР «ЛЬВІВСЬКА МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ
ІМЕНІ АНДРЕЯ КРУПІНСЬКОГО»
Кафедра внутрішньої медицини та управління охороною здоров'я**

«До захисту допущено»

« ____ » _____ 2023 р.

Завідувач кафедри

_____ канд. держ. упр. Неділько Р.В.

Гуменчук Ірина Олегівна

УДК 614.253.5:005]614.21(477)

**ПЕРСПЕКТИВНІ ВЕКТОРИ МЕДСЕСТРИНСЬКОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**

Спеціальність 223 Медсестринство

Наукова робота на здобуття освітнього ступеня магістр

Науковий керівник

кандидат наук з державного управління

Неділько Р.В.

Львів 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. Аналіз історичних аспектів управління охороною здоров'я	8
1.1. Огляд історичних фактів організації медичної практики в первісному суспільстві та стародавньому світі	8
1.2. Характеристика охорони здоров'я в період з IV по XIX ст.	15
1.3. Історія організації охорони здоров'я в Україні	20
Висновки до розділу 1	27
РОЗДІЛ 2. Вивчення нормативно-правової бази та формування фінансової компоненти в ЗОЗ України	29
2.1. Моделі організації та фінансування охорони здоров'я	29
2.2. Дослідження нормативно-правової бази, щодо провадження медичного менеджменту в ЗОЗ	42
Висновки до розділу 2	45
РОЗДІЛ 3. Модернізація медсестринського менеджменту в умовах сьогодення	46
3.1. Дослідження організації менеджменту медсестринської діяльності у закладах охорони здоров'я на прикладі Львівської області.	46
3.2. Особливості функціонування цивільних ЗОЗ в умовах воєнного стану.	51
3.3. Маркетингові підходи до менеджменту закладів охорони здоров'я.	56
Висновки до розділу 3	63
ВИСНОВКИ	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ ТА СКОРОЧЕНЬ

ЗОЗ – заклади охорони здоров'я

ВООЗ – Всесвітня організація охорони здоров'я

МОЗ – Міністерство охорони здоров'я України;

ОЗ – охорона здоров'я;

ПМСД- первинна медико-соціальна допомога;

ЗУНР- західно-українська народна республіка;

ООН- Організації Об'єднаних Націй;

РЄ- Ради Європи;

МОП - Міжнародної організації праці;

ЗВО- заклад вищої освіти;

ЦЕМД- центр екстреної медичної допомоги;

НСЗУ- національна служба здоров'я України;

ЕСОЗ- електронна система охорони здоров'я;

ВПО- внутрішньо-переміщена особа;

БПР – безперервний професійний розвиток.

АНОТАЦІЯ

У магістерській роботі розкриваються історичні епохи встановлення сучасної системи охорони здоров'я України.

В розділах магістерської роботи висвітлюються питання нормативно-правової бази забезпечення роботи системи охорони здоров'я України, а також фінансування. Досліджено різні моделі організації вітчизняної системи охорони здоров'я та здійснено аналіз медсестринського менеджменту в закладах охорони здоров'я.

Під час проведення магістерського дослідження відбулося широкомасштабне вторгнення РФ на території нашої суверенної держави яке внесло певні зміни в напрямки дослідження. Тому в роботі висвітлені питання медсестринського менеджменту в закладах охорони здоров'я під час воєнного стану та надано рекомендації щодо комунікативних компетентностей сестри/брата медичних з пораненими бійцями та цивільним населенням з зони бойових дій.

ANNOTATION

The master's thesis examines the historical epochs of establishing the modern healthcare system in Ukraine. The sections of the thesis highlight the issues of the regulatory framework for ensuring the functioning of the healthcare system in Ukraine, as well as financing. Various models of organizing the domestic healthcare system are investigated, and an analysis of nursing management in healthcare institutions is carried out.

During the course of the master's research, there was a large-scale invasion by the Russian Federation on the territory of our sovereign state, which brought certain changes to the research directions. Therefore, the thesis discusses the issues of nursing management in healthcare institutions during a state of war and provides recommendations regarding the communication competencies of medical sisters/brothers with wounded soldiers and civilians in the combat zone.

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Багатовекторні проблеми в сучасному менеджменті закладів охорони здоров'я, зокрема в медсестринстві, а також виклики сучасності, серед яких можна виділити наступні: цифровізація та ноосферизація всіх сфер життєдіяльності людини, проведення медичних реформ, пандемія COVID-19 та активні бойові дії в нашій державі спричинили фінансово-економічну кризу.

Вищевказані фактори впливають на формування професійного портрету сучасного менеджера в медицині та в медсестринстві зокрема. Сучасний менеджер з медсестринста повинен володіти новітніми технологіями управління, вміти реагувати на сучасні виклики в управлінні та на ситуацію, що склалася, прийняти відповідне управлінське рішення та реалізувати його на практиці.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що у період реформування медичної галузі змінюється підхід до якості управління сестринською службою.

Мета і завдання дослідження. Метою роботи є аналіз та вивчення історичного встановлення системи охорони здоров'я України, вивчити моделі системи охорони здоров'я та нормативно-правову базу, а також медсестринський менеджмент в закладах охорони здоров'я. Реалізація поставленої мети зумовила потребу в розв'язанні таких дослідницьких завдань:

- проаналізувати історичні епохи, як підґрунтя формування сучасної охорони здоров'я України;
- вивчити та проаналізувати моделі організації системи охорони здоров'я України;

- дослідити особливості нормативно-правового забезпечення системи охорони здоров'я та надати рекомендації;
- проаналізувати медсестринський менеджмент та маркетинг в ЗОЗ, надати рекомендації;
- здійснити аналіз медсестринської діяльності у ЗОЗ під час воєнного стану.

Об'єкт дослідження – заклади охорони здоров'я та медсестринський менеджмент в них.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети й вирішення зазначених завдань застосовано системний підхід та комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження.

Теоретичні – аналіз наукових літературних джерел.

Емпіричні (анкетування, бесіди тощо) – для дослідження медсестринського маркетингу.

Наукова новизна полягає в тому, що на основі цілісного теоретичного аналізу досліджуваної проблеми:

- на основі проведення наукових розвідок та аналізу рекомендовано забезпечити комунікативний менеджмент на всіх рівнях медсестринської діяльності шляхом впровадження БПР з менеджменту в медсестринстві, а також створювати у закладах охорони здоров'я «Професійні майстерні», «Групи рівних» з метою покращення якості виконання професійних компетентностей та комунікації між персоналом.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що в магістерській роботі проаналізовано медсестринський менеджмент та надані практичні рекомендації

Отримані висновки дослідницької роботи можуть бути використані під час практичної діяльності сестри/брата медичних та викладанні освітньої компоненти «Менеджмент та лідерство в медсестринстві», «Менеджмент у медсестринстві».

Апробація результатів роботи. Основні положення та результати дослідження подавалися у наступних публікаціях:

Публікації.

- Гуменчук І.О. Дослідження нормативно-правової бази, щодо провадження медичного менеджменту в закладах охорони здоров'я України//XI Всеукраїнська науково-практична конференція: «Теорія та практика світового наукового знання у XXI столітті». Вінниця, 11 серпня 2022.
- Гуменчук І.О., Неділько Р.В. Медсестринський менеджмент, як складова системи охорони здоров'я, Матеріали III Регіональної науково-практичної конференції «Стратегія розвитку вищої медсестринської освіти» (м. Львів, 27 жовтня 2022 року). – Львів : «Тріада плюс», 2022. 144 с. С. 44-49.
- Неділько Р.В., Гуменчук І.О., Медсестринський менеджмент в умовах сьогодення, Інновації медичної освіти: перспективи, виклики та можливості: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (23 січня 2023 р.). / під ред. Т.Ю. Четвертак. Запоріжжя, 2023. 340 с., С. 61-64.
- Гуменчук І.О., Неділько Р.В. Цивільні ЗОЗ – особливості функціонування в умовах війни, Матеріали Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «Теоретичні та прикладні аспекти фундаментальних медико-біологічних наук». (м. Львів, 18 травня 2023 р.). – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. – 408 с. ISBN 978-966-941-819-7 . С.160-164.

Структура магістерської роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного з них, загальних висновків, списку використаних джерел (48 позицій). Загальний обсяг магістерської роботи - 70 сторінок. Робота містить 2 рисунки та 1 таблицю.